

Sygn. akt II CZ 118/06

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku B. B.
przy uczestnictwie K. C. i in., o stwierdzenie nabycia spadku po E. D. P. po
rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 11 stycznia 2007 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 27 września 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 27 września 2006 r. Sąd Okręgowy, na podstawie art. 370¹ k.p.c., odrzucił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 20 stycznia 2006 r., stwierdzającego nabycie spadku po zmarłej E. D. P., i orzekł o zawiadomieniu Okręgowej Rady Adwokackiej w W. o tym, że apelacja sporządzona przez adwokata nie spełnia wymagań określonych w art. 368 § 1 k.p.c. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy stwierdził, że wniesiona apelacja nie zawiera przedstawienia zarzutów, nie może być bowiem uznane za prawidłowe takie sformułowanie zarzutów, które polega jedynie na stwierdzeniu, że wadliwie ustalono stan faktyczny sprawy i dopuszczono do sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz do innych uchybień procesowych, które wpłynęły na wynik sprawy – naruszeń art. 212 zdanie pierwsze, art. 316 § 1 i art. 328 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a także do naruszenia prawa materialnego – art. 941, 948, 959, 960 i 961 k.c. Nie wynika z niego przecież na czym, zdaniem skarżącego, miałyby polegać uchybienia Sądu pierwszej instancji w postaci naruszenia wskazanych przepisów, a braku tego nie konwaliduje fakt, że apelacja zawiera uzasadnienie. Gdyby bowiem intencją ustawodawcy było zastąpienie sformułowania zarzutów uzasadnieniem apelacji, nie wyodrębniłby w treści art. 368 § 1 w punkcie 2 k.p.c. „zwięzłego przedstawienia zarzutów”, a w punkcie 3 – „uzasadnienia zarzutów”.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca zarzucił, że – wbrew odmiennej ocenie Sądu Okręgowego – wniesiona apelacja czyni zadość wymaganiom określonym w art. 368 § 1 k.p.c., ponieważ uzasadnienie zarzutów zostało przytoczone w uzasadnieniu apelacji. Podniósł ponadto, że przewidziane w art. 370¹ k.p.c. zawiadomienie organu samorządu zawodowego nie ma charakteru czynności jurysdykcyjnej. W konkluzji żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 368 § 1 k.p.c. apelacja powinna zawierać – obok oznaczenia wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony

w całości czy w części, powołania, w razie potrzeby, nowych faktów i dowodów oraz wykazania, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo że potrzeba powołania się na nie wynika później, oraz wniosku o zmianę lub o uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia – zwięzłe przedstawienie zarzutów (pkt 2) oraz uzasadnienie zarzutów (pkt 3).

Jak podkreślono w nauce prawa, w powołanym przepisie ustawodawca posłużył się sformułowaniem „zarzut”, a nie podstawa apelacji, co nie pozostaje bez znaczenia, ponieważ pojęcie zarzutu jest węższe od pojęcia podstawy. Zarzutem apelacji więc może być każda wada orzeczenia, której istnienie – zdaniem skarżącego – uzasadnia zaskarżenie orzeczenia sądu pierwszej instancji. Apelacja powinna wprawdzie, zgodnie z art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c., zawierać zarówno „zwięzłe przedstawienie zarzutów”, jak i „uzasadnienie zarzutów”, jednak ustawodawca nie przesądził o tym, że wspomniane treści muszą być przedstawione w określonej części pisma będącego apelacją lub w odrębnych jednostkach redakcyjnych. Z treści wniesionej apelacji, zwłaszcza z jej uzasadnienia można natomiast – mimo braku przejrzystej redakcji – wywieść stawiane przez skarżącego zarzuty oraz ich uzasadnienie. Sąd Najwyższy niejednokrotnie podkreślał w swoich orzeczeniach, że postępowanie apelacyjne jest mniej sformalizowane niż postępowanie kasacyjne, oraz że krytyczna ocena apelacji sporządzonej przez adwokata lub radcę prawnego w sposób odbiegający od profesjonalnego standardu, nie uzasadnia odrzucenia apelacji, jeżeli zarzuty apelacyjne i ich uzasadnienie nie budzą wątpliwości (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2002 r., I CZ 57/02, niepubl., z dnia 30 czerwca 2006 r., V CZ 48/06, niepubl. oraz z dnia 12 lipca 2006 r., V CZ 52/06, niepubl.).

Przechodząc do kolejnej kwestii objętej zaskarżonym postanowieniem, trzeba podkreślić, że przewidziana w art. 370¹ *in fine* k.p.c. czynność zawiadomienia właściwego organu samorządu zawodowego zrzeszającego pełnomocnika, który sporządził apelację odrzuconą ze względu na niespełnienie wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 1 – 3 i pkt 5 k.p.c., nie ma charakteru czynności jurysdykcyjnej; jest czynnością o charakterze ustrojowo-organizacyjnym, stanowiącą bezpośrednie następstwo wydania postanowienia o odrzuceniu apelacji

z określonych ustawowo przyczyn. Czynność ta nie wymaga zatem – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 6/06 (OSNC 2007, nr 1, poz. 5) – wydania orzeczenia przez sąd; właściwa jest tu forma pisma adresowanego do organu samorządu, zawierającego informacje o wydaniu postanowienia o odrzuceniu apelacji i jego treści.

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.